

POSTANOWIENIE

Dnia 17 listopada 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Korzeniowski

w sprawie z powództwa Z. P.

przeciwko P. Sp. z o.o. w B.

o odszkodowanie za niezgodne z prawem rozwiązanie umowy o pracę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Spółecznych i Spraw Publicznych w dniu 17 listopada 2016 r.,

skargi strony pozwanej o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego
wyroku Sądu Okręgowego w J.

z dnia 25 września 2015 r., sygn. akt VII Pa (...),

1. odmawia przyjęcia skargi do rozpoznania,

**2. zasądza od strony pozwanej na rzecz powoda 240 zł
(dwieście czterdzieści) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa
procesowego.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w B. wyrokiem z 17 marca 2015 r. uwzględnił powództwo Z.P. i zasądził od pozwanej spółki (pracodawcy) odszkodowanie na podstawie art. 45 k.p. w kwocie 9.829,53 zł z odsetkami od wniesienia pozwu, tj. od 6 listopada 2014 r.

Pozwana w apelacji zaskarżyła zasądzenie odsetek od 6 listopada 2014 r. i wniosła o oddalenie powództwa w zakresie odsetek.

Sąd Okręgowy w J. wyrokiem z 25 września 2015 r. oddalił apelację. Wskazał na przepisy art. 481 i 476 k.c. oraz obowiązek zapłaty odsetek, których

powód domagał się już w pozwie. Zauważył, że pozwana w apelacji kwestionowała jedynie powstanie samego prawa do odsetek, nie podnosząc żadnych zarzutów związanych z datą ich wymagalności. Z tej przyczyny Sąd nie miał podstaw do zmiany wyroku przez ustalenie innej daty odsetek.

Pozwana wniosła skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem wyroku Sądu Okręgowego. Podstawą skargi są przepisy art. 476 i 481 § 1 k.c. Doszło do ich kwalifikowanego (rażącego) naruszenia, polegającego „na bezpodstawnym uznaniu wystąpienia zwłoki w spełnieniu świadczenia i opóźnienia ze spełnieniem świadczenia pieniężnego oraz rażącego naruszenia art. 45 kodeksu pracy, wg którego nie występuje terminowość spełnienia świadczenia”. Wyrok jest niezgodny z art. 476 i 481 § 1 k.c. w związku z art. 300 k.p.

Powód wniosł o nieprzyjęcie skargi do rozpoznania i zasądzenie kosztów postępowania.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Skarga jest oczywiście bezzasadna.

Ocena ta wynika z jej zarzutów (art. 424⁵ § 1 pkt 2 k.p.c. w związku z art. 424⁹ k.p.c.). Skarga podlega rozpoznaniu tylko w granicach zarzutów jej podstaw (art. 398¹³ § 1 k.p.c. w związku z art. 424¹² k.p.c.)

Zarzuty skargi w żadnej mierze nie uzasadniają tez skarżącego.

Zasadnicza to stwierdzenie, że „Sąd I instancji nie miał prawa orzekać o odsetkach, a Sąd II instancji bezpodstawnie usankcjonował bezprawny wyrok Sądu Rejonowego w B., negując całkowicie zarzuty apelacji”.

Rzecz w tym, że skarga nie wykazuje, dlaczego Sąd nie miał prawa orzekać o odsetkach. Nie ma takiego zakazu procesowego. W sprawie cywilnej sąd orzeka o żądaniach zgłoszonych przez powoda (art. 1, 2, 187, 459 k.p.c. i nast.). Żądanie odsetek stanowiło część powództwa i Sąd nie mógł pozostawić go bez rozpoznania.

Niezasadna jest druga teza, że „żądanie odsetek zgłoszone w pozwie było bezpodstawne i sprzeczne z art. 45 Kodeksu pracy. Tym bardziej, że powód nie wzywał do dobrowolnej zapłaty odszkodowania w określonym terminie”.

Argumentacja nie jest uprawniona. To, że przepis art. 45 k.p. nie wymienia odsetek, nie oznacza, że pracownik nie ma prawa do odsetek od odszkodowania. Podstawę prawną odsetek stanowią przepisy art. 481 i 476 k.c. w związku z art. 300 k.p. Nie ma więc racji twierdzenie, że skoro „w przepisie (art. 45 k.p.) nie jest wskazany żaden termin spełnienia świadczenia, którego niedotrzymanie skutkuje zapłatą odsetek”, to odsetki nie przysługują pracownikowi, któremu sąd pracy zasądził odszkodowanie. Podobnie bez racji jest teza, że „odszkodowanie jest należnością drugorzędną”. To pracownik wybiera roszczenie, którego dochodzi od pracodawcy. Decyduje więc wola (wybór) powoda. Jeżeli żąda odszkodowania, to może żądać go z odsetkami.

Pracodawca wręczając wypowiedzenie powinien liczyć się z możliwością wystąpienia przez pracownika z pozwem o odszkodowanie, zwłaszcza gdy Sąd stwierdza, że wypowiedzenie było wadliwe i pracodawca tego nie podważa. Odszkodowanie ma charakter ryczałtowy (ustawowy) i wynika z naruszenia prawa. Ustala się je od wynagrodzenia (art. 47¹ k.p. w związku z art. 45 k.p.), stąd odsetki mogą być żądane od wniesienia pozwu.

Zarzut braku zwłoki pracodawcy jest bezprzedmiotowy z następujących przyczyn. Skarżący nie kwestionuje naruszenia art. 45 k.p., w związku z którym zasądzono odszkodowanie. Odsetki wynikają z prawa materialnego, stąd bieg postępowania sądowego nie odracza ani nie zawiesza wymagalności odsetek. Dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia, chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które odpowiedzialności nie ponosi (art. 481 k.c.). Odpowiedzialność za odsetki zależała od opóźnienia a nie od zwłoki dłużnika. Odsetek od odszkodowania powód żądał już w pozwie.

Niezasadnie zarzuca się brak wezwania przedsądowego ze strony pracownika, gdyż nie jest ono obligatoryjne i sam pracownik musi zważać na krótkie terminy do wniesienia odwołania od wypowiedzenia, pod rygorem utraty (oddalenia) powództwa (art. 264 k.p.).

Zarzuty skargi wskazują, że skarżący kontestuje samą zasadę, czyli zajmuje takie stanowisko jak przed Sądem drugiej instancji. Uwaga ta wynika z bardzo enigmatycznego stwierdzenia w uzasadnieniu skargi, iż „Dla rozstrzygnięcia przez Sąd II instancji powinna być data, o której jest wzmianka w uzasadnieniu wyroku”.

Jeżeli chodziłoby o datę początkową odsetek, to z braku odpowiednich zarzutów nie zajmował się nią Sąd drugiej instancji, czemu dał wyraz w uzasadnieniu wyroku.

W trybie skargi z art. 424¹ k.p.c. nie rozpoznaje się ponownie sprawy głównej lecz rozpoznaje się skargę w granicach jej zarzutów. Innymi słowy wskazane zdanie jest zbyt ogólne, bo nie wyjaśnia dlaczego „dla rozstrzygnięcia przez sąd II instancji powinna być data, o której jest wzmianka w uzasadnieniu wyroku”. Zakładając nawet, że chodzi o datę początkową odsetek, to skarżący nie przedstawia argumentacji prawnej uzasadniającej inny początek wymagalności odsetek. Ponadto przedmiotem skargi nie może być to, co nie było przedmiotem postępowania przed Sądem powszechnym. Sąd zwrócił uwagę, że w apelacji pozwana nie podnosiła żadnych zarzutów związanych z datą wymagalności odsetek.

Skarga natomiast przedstawia, że niezgodność wyroku z prawem wynika z obciążenia skarżącej odsetkami, czyli, że w ogóle nie mogła zostać obciążona odsetkami. W takim ujęciu skarga jest oczywiście bezzasadna, gdyż podlegałby rozpoznaniu jedynie w granicach zarzutów jej podstaw (art. 398¹³ § 1 k.p.c. w związku 424¹² k.p.c.), a to oznacza, że powołane w niej przepisy art. 476, 481 § 1 k.p.c. i 45 k.p. wcale nie uzasadniają twierdzenia pozwanej, że powód nie miał prawa do odsetek. Przeciwnie, z przepisów tych wynika prawo do odsetek i Sąd je zasądził, gdyż powód zasadnie ich żądał.

Prawo do odszkodowania (świadczenia pieniężnego) wraz z odsetkami określone jest w prawie powszechnym (ustawie), w przypadku, gdy wypowiedzenie jest nieuzasadnione lub narusza przepisy o wypowiedzaniu umów (art. 45, 47¹ k.p. art. 476, 481 § 1 k.c. w związku z art. 300 k.p.). Jeżeli wierzyciel – pracownik twierdzi, że dłużnik – pracodawca narusza prawo o wypowiedzaniu umów i potwierdza to Sąd, to nie ma podstaw do odmówienia zasądzenia odszkodowania z odsetkami, skoro takie było żądanie.

Z tych motywów orzeczono jak w sentencji (art. 424⁹ k.p.c.).

O kosztach orzeczono na podstawie art. 98, 99 k.p.c. w związku z art. 424¹² k.p.c. oraz § 10 ust. 5 pkt 2 rozporządzenia z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

